ZADACI ZA DRUGU DOMAĆU ZADAĆU

01. lipnja 2009.

Studenti A-L

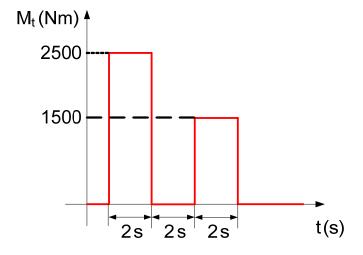
- 1. Trofazni šestpolni sinkroni motor ima nazivne podatke 1000 kW, 3,3 kV, $\cos \varphi = 0.8$ induktivno, $X_d=8 \Omega$, 50 Hz. Nazivna struja uzbude iznosi 12 A.
  - a) Odredite inducirani napon E i kut opterećenja δ za nazivnu radnu točku.
  - b) Skicirajte fazorski dijagram ra radnu točku pod a).

Zanemarite omski otpor statora i gubitke u motoru.

2. Za pogon preše služi asinkroni kolutni motor slijedećih nazivnih podataka: **80 kW**, **400 V**, **50 Hz**, **582 r/min**, $M_{pr}/M_n = 3,3$. Ukupni moment inercije na osovini motora na kojoj se nalazi zamašnjak iznosi **250 kgm²**. Motor se vrti u praznom hodu i prima udarno opterećenje prema slici.

Pretpostavite da je T_{em}>>T_{el} te da se u praznom hodu motor vrti sinkronom brzinom vrtnje. Izračunajte:

- a) koliki moment će motor razviti na kraju opterećenja,
- b) kolika će biti brzina vrtnje na kraju udarca, tj. nakon isteka 6 s,
- c) Skicirajte vremensku promjenu momenta i brzine motora u vremenskom intervalu od početka do kraja udarnog opterećenja.

Studenti M-Ž

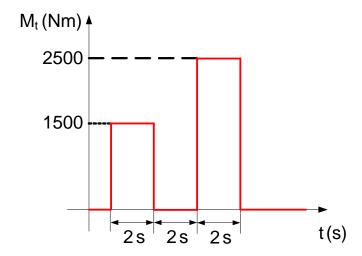
- 1. Trofazni šestpolni sinkroni motor ima nazivne podatke 1000 kW, 3,3 kV, $\cos \varphi = 0.8$ induktivno, $X_d=8 \Omega$, 50 Hz. Nazivna struja uzbude iznosi 12 A.
  - a) Koliki moment razvija motor uz $\cos \varphi = 1$ i 80% nazivne struje armature?
  - b) Skicirajte fazorski dijagram ra radnu točku pod a).

Zanemarite omski otpor statora i gubitke u motoru.

2. Za pogon preše služi asinkroni kolutni motor slijedećih nazivnih podataka: **80 kW**, **400 V**, **50 Hz**, **582 r/min**, $M_{pr}/M_n = 3,3$. Ukupni moment inercije na osovini motora na kojoj se nalazi zamašnjak iznosi **250 kgm²**. Motor se vrti u praznom hodu i prima udarno opterećenje prema slici.

Pretpostavite da je T_{em}>>T_{el} te da se u praznom hodu motor vrti sinkronom brzinom vrtnje. Izračunajte:

- d) koliki moment će motor razviti na kraju opterećenja,
- e) kolika će biti brzina vrtnje na kraju udarca, tj. nakon isteka 6 s,
- f) Skicirajte vremensku promjenu momenta i brzine motora u vremenskom intervalu od početka do kraja udarnog opterećenja.

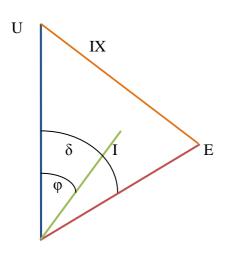

Napomena: Riješenu domaću zadaću treba predati tajnici na 5. katu C zgrade (Zavod za elektrostrojarstvo i automatizaciju) do petka 12. lipnja 2009.

1.) sinc. mot. 3-f 2p=6 P=1000 kW U=3,3 kV $\cos \phi$ =0,8 (ind.) X=8 Ω f=50 Hz If=12 A a)

$$I_n = \frac{P}{\sqrt{3}U_l \cos\varphi} = \frac{1000 \cdot 10^3}{\sqrt{3} \cdot 3.3 \cdot 10^3 \cdot 0.8} = 218.7 \angle -36.86^\circ \qquad \varphi = 36.86^\circ$$

 $E = U_f - I_n \cdot X \cdot j = 1905, 2 \angle 0^\circ - 218, 7 \angle - 36, 86^\circ \cdot 8 \angle 90^\circ = 855 - 1400 j = 1640 \angle - 58, 6^\circ \quad \delta = 58, 6^\circ$

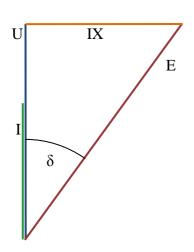
a') $\cos \varphi = 1$ I=0,8In

$$I=0.8I_n \angle 0^\circ = 175 \angle 0^\circ \quad \varphi = 0^\circ$$

$$E = U_f - I_n \cdot X \cdot j = 1905,2 \angle 0^\circ - 175 \angle 0^\circ \cdot 8 \angle 90^\circ = 1905,2 - 1400 \\ j = 2364,3 \angle - 36,3^\circ \qquad \delta = 36,3^\circ$$

$$M = \frac{3U_f E}{\omega X} sin\delta = \frac{3 \cdot 1905, 2 \cdot 2364, 3}{\frac{2\pi f}{p} X} sin\delta = \frac{3 \cdot 1905, 2 \cdot 2364, 3}{\frac{2\pi \cdot 50}{3} \cdot 8} sin36, 3^\circ = 9550 \; Nm$$

b')

2.) P=80 kW U=400 V f=50 Hz n_n =582 r·min⁻¹ Mpr/Mn=3,3 J=250 kg·m² $T_{em} >> T_{el}$ $n_{ph} \approx n_s$ =600 r·min⁻¹

$$s_n = 1 - \frac{n_n}{n_s} = 1 - \frac{582}{600} = 0.03$$
  $\omega_s = \frac{n_s \pi}{30} = 62.832$ $M_n = \frac{30P}{n_n \pi} = 1312.62$

$$T_{em} = \frac{J s_n \omega_s}{M_n} = \frac{250 \cdot 0.03 \cdot 62.832}{1312.62} = 0.359 \, s$$
  $5 \cdot T_{em} = 1.8s < 2s \rightarrow zavr$ šena prijelazna pojava

$$M_m = M_t \left(1 - e^{-\frac{t}{T_{em}}} \right) \qquad s_t = s_n \frac{M_t}{M_n}$$

$$M_{t1}$$
=2500 Δt =2 M_{m} =2490,5 s_{t1} =0,056921 n_{1} =565,85

$$M_{t2} = 1500$$
  $\Delta t = 2$ $M_m = 1494,3$ $s_{t2} = 0,034152$ $n_2 = 579,51$

